

Uniforme u školi - da ili ne?

Škole kao obrazovne institucije unutrašnjim pravilnicima i kodeksima postavljaju svoja pravila ponašanja i odijevanja. Negdje su ona veoma stroga, a negdje se učenicama i učenicima daje potpuna sloboda u stilu i načinu odijevanja.

Je li se i u vašoj školi pojavilo pitanje kecelja, uniformi... U mojoj školi su oko ove teme godinama podijeljena mišljenja – od zgroženih idejom da se vraćamo u nedemokratsko doba do pobornika ideje o uniformi koja pokriva socijalne nejednakosti među djecom.

U svom razredu osmislila sam modernu verziju uniformi – pamučne majice u boji i sa parolom, koje bi oblačili preko odjeće u kojoj dođu u školu. (Na kraju su bile svijetloplave s natpisom Srce je tamo gdje je dom.) Vjerovala sam da time postizemo nekoliko ciljeva: jednaka odjeća za sve, koja djeci ulijeva osjećaj discipline; neka vrsta socijalne jednakosti u učionici; naglašavanje pripadnosti grupi, konkretno razredu, odnosno obrazovnoj instituciji; uniformnost pozitivno utiče na disciplinu i ponašanje u smislu osjećaja profesionalnosti. I zaista smo to postigli, razred je lijepo izgledao, ali...

Ostali razredi nisu prihvatili tu ideju, moje đake su nazivali Štrumpfovima, a ideja o prelaznom rješenju uniforme u školi pala je u vodu.

Nakon ovog pokušaja imam drugačije mišljenje o uniformisanju u školama: školska uniforma ne pruža mogućnost za samoizražavanje i razvijanje vlastitog stila oblačenja; socijalna nejednakost ne može biti prikrivena jednoobraznošću odjeće; sjediti nekoliko sati u više slojeva odjeće nije baš ugodno; tinejdžerima je izgled posebno važan, oni žele slobodu u samoizražavanju, a ne internatsku atmosferu.

Iako uniforme kod đaka razvijaju jedinstvo, osjećaj pripadnosti jednoj školi i slično, širom svijeta odnos prema njima je različit.

Prva upotreba školskih uniformi zabilježena je u Engleskoj 1222. godine. Odjeću nalik na ogrtač, zvanu cappa clausa, nosili su naučnici, a široku upotrebu doživjele su tek u 16. stoljeću, kada se moderna uniforma počela nositi u školama širom Ujedinjenog Kraljevstva i u drugim zemljama. Trend se nastavio do danas.

Naprimjer, Eton College poznat je po svojoj dugogodišnjoj tradiciji i uniformi Eton Dress, koja se sastoji od crnog fraka i prsluka, bijelog okovratnika i hlača na pruge. Čak i učitelji moraju nositi svoju verziju. Srećom po dječake, više ne moraju nositi ultraformalni cilindar.

Švicarska međunarodna škola Lemania-Verbier ima stroga pravila odijevanja – svi moraju nositi sive hlače i bijelu polo majicu.

U Japanu se nosi uniforma Seifuku i prilično je poznata širom svijeta jer je vrlo popularna u crtanim filmovima i manga-stripovima: dječaci obično nose bijelu košulju, kravatu i krojene hlače, crno-plave čarape i crne cipele, a djevojčice bijelu bluzu sa mornarskim okovratnikom i nabrane mini suknje, uz koje kombinuju čarape do koljena.

U Vijetnamu državne škole insistiraju na istoj uniformi za dječake i djevojčice: košulja je obično bijela, sa školskim logotipom prošivenim na lijevom rukavu, uz tamnoplave ili crne hlače. Crveni šal obavezan je za đake od 3. do 9. razreda.

Brazilski đaci nemaju nikakva pravila i ograničenja za školske uniforme. Vlada je izdala norme za uniforme prema državi i gradu, ali njihovo nošenje nije obavezno. Privatne škole o uniformama odlučuju na osnovu vlastitih želja, pa neke preferiraju elegantnu odjeću, a neke pak casual. Uz to postoje i inteligentne uniforme, opremljene čipovima putem kojih je moguće pratiti učenike i učenice, a sve s ciljem suzbijanja izostajanja s nastave.

Indijske škole insistiraju na tome da dječaci nose svijetlu košulju s hlačama koje mogu biti plave, crne ili bijele, a djevojčice košulju i suknju.

U Butanu djeca nose odijela jarkih boja i divnih tkanina i ne nose školske torbe, nego knjige čuvaju u odjeći punoj džepova.

Širom svijeta postoje i različita istraživanja o uniformama u školama. Tako je upis u srednju školu u South Bendu u Washingtonu opao za 43% od uvođenja školskih uniformi 2006. godine, a istraživanje iz 2017. godine pokazalo je da se 82% sadašnjih đaka protivilo uniformama; recenzirana studija istraživača sa Univerziteta Nevada pokazala je da 90% učenika sedmih i osmih razreda javnih škola nije voljelo nositi uniforme; nakon uvođenja obaveznih školskih uniformi u Ujedinjeni školski okrug Long Beach i Kaliforniji 81% učenika srednjih škola reklo je da uniforme nisu smanjile nasilje, 76% da im nisu pomogle da se uklope u školu, 69% da se zbog njih ne osjećaju povezanim sa školskom zajednicom, a 71% je reklo da se ne osjeća sigurnije putujući u školu i iz nje.

Stručnjaci pak smatraju da đaci koji moraju nositi istu odjeću umjesto da im bude dopušteno da odaberu odjeću koja odgovara njihovom obliku tijela mogu pretrpjeti neugodnosti u školi. Stručnjak za razvoj djece i tinejdžera Robyn Silverman kaže za NBC News da djevojke imaju tendenciju da se međusobno porede u uniformama i da često osjećaju kako ne izgledaju najbolje u njima.

Roditelji bi mogli biti i skloni uniformama jer tako mogu smanjiti svoj finansijski teret. Studija o troškovima uniforme u Ujedinjenom Kraljevstvu otkrila je da one roditelje koštaju 88,05 funti ili 128,79 USD, dok su odijela izvan škole u prosjeku 113 funti ili 165,79 USD.

I na kraju... školske uniforme ili ne? One zaista nude određene prednosti đacima, ali kao nastavnica sa mnogo godina iskustva u učionici vjerujem da im treba omogućiti da nose ono što žele jer se tako osjećaju samopouzdanije, ugodnije i sretnije, a to bi trebao biti cilj i porodice i škole.

Tags

Istraživanje

uniforme

Collections

Autorski tekstovi